

ادامه از صفحه اول

اسقاط پراکسیس

و هیچ چیز در جامعه سیاسی خطرناک‌تر از عدم اعتماد بین نخبگان و روشنفکران سیاسی و توده‌ها نیست. شاید از این منظر است که شرایط برای پوپولیسم به معنای رایج آن فراهم است، آن هم نه پوپولیسم برای ساختن جریانی هرچند زودگذر؛ چراکه جریان‌های پوپولیستی بعد از پیروزی به‌سرعت تعارضات و تفاوت‌هایشان عیان می‌شوند. آنچه مردم در طلب آن‌اند، پوپولیسمی مخرب‌تر از پوپولیسم به معنای رایج آن است؛ چراکه مردم از این نهاد‌های ناکارآمد طرفی نیسته‌اند. از این منظر است که باید گفت سفرهای استانی رئیس‌جمهور کارکردی جدی نخواهد داشت؛ چراکه رئیسی هنوز به دنبال ثمربخش کردن رفتارهای پوپولیستی است و به نظر می‌رسد مردم از این نوع پوپولیسم عبور کرده‌اند، پس گام‌برداشتن به این سمت نهنتها ارزش افزوده‌ای نخواهد داشت بلکه توده‌های سرخورده را بیشتر متقاعد خواهد کرد که کار از کار گذشته است. شاید راه ناگزیر، راه دشوار گرامشی است؛ به میدان آمدن روشنفکرانی که سالیان سال است در عرصه سیاست و جامعه‌فایند. روشنفکران و نخبگان سیاسی مستقل نه برای کسب قدرت و ایجاد مشارکت حاکمتری مردم در پای صندوق‌های رای، بلکه روشنفکران و نخبگان سیاسی که این‌سال‌ها هم‌تراز مردم رنج کشیده‌اند. اصرا امتحان‌پس‌دادگان در عرصه سیاست و قدرت برای جلب رضایت مردم قاطعا راه به جایی نخواهد برد. بگذریم از اینکه همین امتحان‌پس‌دادگان هنوز هم درصد جلب رضایت مردم نیستند و بیش از هر چیز در پی مسائل و منافع خویش‌اند.

مجلس غیرپاسخ‌گو!

در اصل ۹۰ قانون اساسی در این زمینه چنین آمده است: «هرکس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد، می‌تواند شکایت خود را کتبا به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ‌کافی بدهد.» در ۱۱ دوره مجلس و بیش از ۱۳۰ مورد گزارش خروجی کمیسیون اصل ۹۰، متأسفانه تاکنون یک رای که به صدور محکومیت قطعی منتهی شده باشد، یافت نمی‌شود. به نظر می‌رسد اگر نخبگان قانون اساسی یک بار دیگر در شرایط فعلی بخواهند قانون اساسی را مجدداً بنویسند، با این میزان دخالت قوه مقننه در قوه مجریه و ایجاد چنین قدرت متمرکمی، آن‌هم بدون هیچ‌گونه تکلیف به پاسخ‌گویی، حتماً اصلی مستقل برای جلوگیری از این مشکل بزرگ به رشته تحریر درمی‌آوردند. فقط به چند نکته کوتاه اشاره می‌کنم و مطمئنم که شما مصادیق زایدتری را در حوزه اجرا سراغ دارید. امسال دولت آقای رئیسی مطابق با نظر کارشناسان با یک کسری بودجه ۳۰۰ تا ۴۵۰ همتی (هزار میلیارد تومان) مواجه شده است. لایحه بودجه سال قبل با ۹۶۴ همت تقدیم مجلس شد. همه انتظار داشتند در شرایط تحریم‌های ظالمانه که مهم‌ترین منبع درآمدی کشور یعنی نفت به‌شدت تحت تأثیر قرار گرفته و همچنین شرایط کرونایی که بین ۲۰۱۵ تا ۲۰ درصد اقتصاد ایران را کوچک کرده و تحقق درآمدهای مالیاتی را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است، لاجرم مجلسیان باید سیاست اقتصاد مقاومتی را در پیش گرفته و دولت را مجبور می‌کردند صرفه‌جویی بیشتری را اعمال و بودجه را تعدیل کند؛ اما نایاب‌واره مجلس شورای اسلامی مبلغ ۴۳۴ همت به لایحه بودجه دولت اضافه و آن را به میزان هزارو ۳۷۳ همت افزایش دادند و انگار درک ۲۹۰ نماینده مجلس از عقل سنجی‌میلیون‌و ۹۰۰ هزار کارمند و کارشناس قوه مجریه بیشتر بوده و آنها قادر به پیش‌بینی این میزان درآمد و هزینه در کشور نبوده‌اند و تنها این عزیزان با علم شهودی موفق به کشف این اعداد بزرگ شده‌اند؟! امروز دولت سیزدهم نزدیک به مبلغی که مجلس به لایحه قبلی دولت اضافه کرده است، کسری بودجه دارد و دولت هر اقدامی در این زمینه صورت ندهد، به ضرر ملتی خواهد بود که به این نمایندگان رای اعتماد داده‌اند. دولت‌ها معمولاً این کسری بودجه را به طور کلی از چهار روش، شامل انتشار اوراق، انتشار پول، استقراض از خارج و فروش دارایی‌ها جبران می‌کنند. به واقع چه کسی در کشور وجود دارد که دیگر به آن مغرب و تئوری این نحوه تأمین کسری بودجه آثار نداشته و تأثیرات آن را بر کوچک‌تشدن سفرهای مردم و کاهش قدرت خرید آنها نشناخته باشد؟ ولی آیا مجلس به معنای کلان آن (نه تک‌تک نمایندگان)، مسئولیت چنین اقدام بزرگی را بر عهده می‌گیرد؟ به‌عنوان مصداق دوم، مجلس شورای اسلامی در سال‌های سیاست حمایتی تخصصی ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومانی برای مقابله با شوک اقتصادی رای به دلپس وجود، فساد رانت و… به‌شدت محدود کرد و هم‌اکنون قصد حذف آن را در بودجه سال آینده دارد؛ یعنی مجلس به جای اینکه دستگاه‌های نظارتی را فعال کند تا جلوی رانت و فساد اجرایی این سیاست را بگیرد، خود اصل این سیاست حمایتی را محدود و برای حذف آن برنامه‌ریزی کرده است. کسی نمی‌تواند با مجلس ببرد که چرا برای حل این مسئله شما صورت‌مسئله را پاک کرده‌اید؟ همه ما در سال جاری لمس کردیم که در نتیجه این تصمیم مجلس، قیمت کالا‌های اساسی افزایش چشمگیری پیدا کرد. قیمت مرغ از سال قبل که ۱۹ هزار تومان بود، بود ۳۰ هزار تومان قیمت رسمی و تا ۴۵ هزار تومان قیمت غیررسمی افزایش پیدا کرده است و درباره قیمت گوشت و مصرف پروتئین نیز همین‌قدر کافی است که بدانیم مصرف گوشت برای دوک اکل به یک کیلوگرم در سال کاهش پیدا کرد…

ادامه در صفحه ۴

علی ایوبی؛ نزدیک به صد روز از روی‌کار آمدن دولت ابراهیم رئیسی گذشته است. او که با شعار «دولت مردمی، ایران قوی» سیزدهمین دولت پس از پیروزی انقلاب را تشکیل داده، بر اساس وعده‌های انتخاباتی خود انتظاراتی را در مردم ایجاد کرده که حالا فرصتی است تا عملکرد کوتاه‌مدت او ارزیابی شود. این همان است که در شروع به کار دولت اول حسن روحانی در سال ۹۲ نیز اتفاق افتاد؛ او که گفته بود پس از صد روز به مردم گزارش خواهد داد به تلویزیون آمد و گفت که حالي، شرایط کارهای اساسی بود اما مشکل کشور، شرایط کارهای اساسی بود اما حالا بعد از سه ماه انبارها به اندازه کافی پر شده است. روحانی دومین مسئله را نیز «خرانه خالی» عنوان کرده بود که هنگام تحویل‌گرفتن دولت تنها دوهزارو ۸۷۰ میلیارد تومان در آن بوده است. در آن زمان البته این‌گونه عنوان شده بود که حسن روحانی وعده نده دومروزه مشکلات را حل می‌کند، او اما در آخرین روزهای حضورش در دولت گفت: «هنوز هم برخی‌ها نفهمیدند منظور ما از آن صد روز اول چه بود. ما گفتیم برای حل برخی مشکلات برنامه صدروزه داریم و برای برخی مشکلات دیگر برنامه چهارساله. بعضی‌ها فکر کردند ما می‌خواهیم در صد روز اول همه مشکلات را حل کنیم.»

هشت سال از ارائه عملکرد صدروزه رئیس‌جمهور پیشین گذشته و باید دید ابراهیم رئیسی چگونه درباره صد روز اول دولتش سخن خواهد گفت. او که دولت را در کرونا و شرایط بد اقتصادی تحویل گرفته است، مهم‌ترین شعارهایش در زمان مبارزات انتخاباتی این بود: «تغییر وضع موجود به نفع مردم»، «پایان روابط فسادانگیز و جریان‌رانت‌خواری و برخورد با مظاهر فساد»، «اصلاح دولت و مبارزه با فساد، ناکارآمدی و تبعیض»، «ایجاد سامانه شفافیت و شفاف‌سازی اقدامات»، «ساخت چهار میلیون مسکن در چهار سال»، «ایجاد یک میلیون شغل در هر سال»، «مدیریت بازار ارز»، «کنترل گرانی و مقابله با گران‌سازی» و «پایبندی به برجام با اقتدار خارجی در امتداد اقتدار داخلی».

ایجاد سامانه یاران رئیسی

رئیسی پس از پیروزی در انتخابات با مردم، احزاب و نخبگان دعوت کرد برای انتخاب اعضا و مدیران دولت سیزدهم به او کمک کنند و برای این منظور سامانه‌ای با نام «یاران رئیسی» راه‌اندازی شد. هرچند بعد از معرفی وزرای پیشنهادی به مجلس و حتی انتخاب معاونان و مدیران، شاهد افرادی بودیم که به نظر نمی‌رسید از آن سامانه بیرون آمده باشند. رئیس‌جمهور در ابتدا «محمد مخبر» را که رئیس ستاد اجرایی فرمان امام(ره) بود، به عنوان معاون اول خود برگزید. او همچنین «محسن رضایی» را که سال‌ها دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام و در زمان جنگ فرمانده سپاه بود، به عنوان معاونت اقتصادی خود انتخاب کرد و دبیری شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا و دبیری ستاد اقتصادی دولت را نیز به او داد. رضایی در انتخابات ریاست‌جمهوری رقیب رئیسی بود. رئیس‌جمهور همچنین دیگر رقبص انتخاباتی خود یعنی امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی را نیز به عنوان معاون و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران انتخاب کرد.

او در انتخاب وزرا نیز همین رویه را ادامه داد و «رستم قاسمی» را که سابقه وزارت نفت در دولت احمدی‌نژاد داشت، به عنوان وزیر راه و شهرسازی خود انتخاب کرد. «عزت‌الله ضرغامی» نیز که سال‌ها ریاست سازمان صداوسیما را بر عهده داشت، به عنوان وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در دولت رئیسی منصوب شد. رئیس‌جمهور حتی از درون مجلس یازدهم نیز وزیر انتخاب کرد و جواد ساداتی‌نژاد را که نماینده کاشان بود، به عنوان وزیر جهاد کشاورزی انتخاب کرد. رئیسی همچنین امیرحسین قاضی‌زاده را نیز که نماینده مشهد و در یک سال اول مجلس یازدهم نایب‌رئیس بود، به دولت آورد. احسان خاندوزی وزیر اقتصاد دولت نیز تا پیش از این نماینده تهران در پارلمان بود. باین‌حال و با گذشت بیش از سه ماه از استقرار دولت یازدهم، ابراهیم رئیسی هنوز برای کابینه خود سخنگو انتخاب نکرده و خبرنگاران نیز به حیاط دولت دعوت نمی‌شوند.

انتصابات پرحاشیه

دیگر انتصابات صورت‌گرفته در نهاد‌های دولتی نیز زیاد و پرحاشیه بود؛ انتصاباتي که به فامیل‌بازی معروف شده و نام دامادهای افراد معروف به میان آمده است. اوضاع چنان بود که حتی صدای رئیس‌جمهور را هم درآورد و او در هیئت دولت گفت وزرا و مسئولان اجرایی به خبرسازی و ادعاهای کذب بلافاصله پاسخ دهند و اجازه دهند ذهنیت منفی در جامعه به وجود آید. او گفته بود: «مسئولان ضمن اینکه مراقب هستند وارد حاشیه‌های کاذب نشوند. باید برای افکار عمومی اهمیت قائل شوند و به شبهات، پاسخ می‌سند و مستدل بدهند.» رئیس‌رئیسی پیش‌تر نیز گفته بود: «نه دفترم، نه معاونانم و نه وزرا هیچ‌کدام خط قرمزی برای

سیاست

علیناصحان خاندوزی در مراسم افتتاحیه

مروری بر عملکرد ۰۰ اروزه دولت ابراهیم رئیسی

همچنان در ماه عسل

رئیسی، همچنین در اوایل آبان و در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، خاندوزی وزیر اقتصاد را به عنوان سخنگوی حوزه اقتصادی دولت تعیین کرد.

سفرهای ابراهیم رئیسی

رئیس‌جمهور در حدود صد روزی که از استقرارش در دولت می‌گذرد، بارها به شهرهای ایران سفر کرده است. او به استان‌های خوزستان، سیستان‌وبلوچستان و سمنان و همچنین شهرهای طبرس، ایلام، یاسوج، بوشهر، شیراز، اردبیل و منطقه زلزله‌زده اندیکا سفر کرده است. رئیس‌یکی یک بار نیز درشهریور برای شرکت در «اجلاس شانگهای» به تاجیکستان سفر کرد که در آن نشست ایران به‌صورت رسمی به سازمان همکاری شانگهای پیوست.

«پاید» های رئیسی جمهور

رئیسی در مدت که دولت را در اختیار دارد بارها از «باید»‌های خود گفته و مسئولان را موظف به انجام آن کرده است؛ درحالی‌که باید به این نکته نیز توجه‌کند که در نهایت او است که باید دراین‌باره پاسخ‌گو باشد.

رئیس‌جمهور در همان ابتدای شروع دولت گفت همه دولت‌مردان «باید» صادق‌الوعده باشند و وعده‌های داده‌شده را با صداقت برای مردم تبیین و تشریح کنند تا با عمل‌کردن به وعده‌ها اعتماد مردم آسیب‌دیده بازسازی شود. او در نخستین جلسه دولت سیزدهم نیز گفته بود شرایط امروز کشور شایسته ملت بزرگ ایران نیست و حتما باید تغییر کند. یکی دیگر از انتظارات رئیسی، بازگشایی مدارس بود. او گفته بود آموزش مجازی باید در نهایت به مدت ۱۵ روز تا یک ماه باشد و بعد از یک‌ماه به آموزش حضوری با ترکیبی از آموزش حضوری و مجازی تبدیل شود؛ اتفاقی که هنوز به‌طور کامل رخ نداده و همچنان دانشگاه‌ها به صورت مجازی برگزار می‌شود.

رئیس‌جمهور همچنین در این‌صد روز اعلام کرده باید سطح سنی مدیران پایین بیاید که با توجه به ادامه تغییرات نامبندگان توجهی ندارند و برخی از آنها که در اینجا ۲۵۰ تا ۲۷۰ رأی گرفتند، اگر امروز برای آنها رأی گرفته شود، ۹۰ رأی هم نمی‌آورند.

رئیس‌جمهور همچنین در این‌صد روز اعلام کرده باید سطح سنی مدیران پایین بیاید که با توجه به ادامه تغییرات نامبندگان دولتی نمی‌توان باعث شد تا منابع نزدیک به دولت حسن روحانی اعلام کنند اولین تلاش‌ها برای خرید واکسن در دولت قبل

از همان ابتدای سال ۱۳۹۹ آغاز و قراردادهای متعددی برای خرید واکسن منعقد شده بود. این منبع همچنین گفته بود: «اگر متشکل صرفاً با تماس تلفنی قابل‌حل بود، رئیس‌جمهور سابق چندین‌بار شخصاً با رئیس‌جمهور چین مکالمه تلفنی درباره تأمین واکسن داشت و مهم‌ترین محور دیدار حضوری روحانی با وزیر خارجه چین نیز تأمین واکسن بود.» در هر صورت با وجود تسریع در روند واکنش‌ناسیون در کشور و بازگشایی مدارس، وزیر بهداشت از رسیدن موج ششم خبر چقدر در آن لحاظ می‌شود.

تیم اقتصادی

وزرای دولت سیزدهم نیز در زمان ارائه برنامه‌های خود به مجلس برای کسب رأی اعتماد نمایندگان، وعده‌هایی داده‌اند که باید دید در صد روز اول دولت رئیسی به آن پایبند بوده‌اند یا خیر.

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد، از افرادی بود که در صحن پارلمان وعده داد از روز اول تمام تلاش خود را برای مدیریت بازار ارز، تأمین کسری بودجه از روش‌های غیرتورمزها و کنترل نقدینگی به کار خواهد بست. او در حالی وعده مدیریت بازار ارز را داد که در آغاز تحویل دولت به ابراهیم رئیسی نرخ دلار آمریکا حدود ۲۵هزارو ۲۰۰ تومان بود اما در روز پنجشنبه گذشته در حدود ۲۸هزارو ۴۰۰ تومان خرید و فروش شده است.

یکی از مهم‌ترین مسائل دولت رئیسی و وزارت اقتصاد، حمل‌مضلات و حواشی بورس

است که انتظار بود در صد روز اول ترمیم شود. رئیسی در دوران تبلیغات انتخاباتی وعده بهبود بورس را داده بود و یک بار نیز به‌صورت سرزده به بورس تهران رفت و اعلام کرد یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایش بازگرداندن ثبات به بازار سرمایه است. خاندوزی در ایسن مدت رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار را تغییر داد، اما از اوایل آبان شاخص بورس روند نزولی خود را طی کرد و کار به جایی رسید که رئیس‌جمهور وزیر اقتصاد را مسئول پیگیری اتفاقات بازار سرمایه کند. باین‌حال مجلس در هفته گذشته احسان خاندوزی را به صحن فرخواند و او درباره شرایط بازار بورس برنامه‌های این وزارتخانه را ارائه داد. او البته تقد‌ها را به دولت حسن روحانی وارد دانست و گفت سوء‌مدیریت گذشته در بازار سرمایه منجر به رشد بی‌منطق و حیابی وارد دانست و گفت سوء‌مدیریت گذشته در بازار سرمایه منجر به رشد بی‌منطق و حیابی شاخص بورس در نیمه اول سال ۱۳۹۹ و کاهش چندین‌برابری آن در نیمه دوم‌روزه مشکلات را اصولاً ریل‌گذاری بودجه در دولت روحانی غلط بوده است.

رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی نیز اعلام کرد در اولین روز کاری در وزارتخانه، ۱۰ دستور کاری را که تدوین کرده، ابلاغ خواهد کرد. او به وعده خود عمل کرد و در نامه‌ای خطاب به معاونان، رؤسا و مدیران عامل سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه دستور داد نحوه اجرای برنامه‌ها را حداکتر در یک هفته تهیه و ارسال کنند.

وزیر جهاد کشاورزی نیز در جلسه دفاع از خود در مجلس وعده داده بود که سوت‌زنی برای فساد را در این وزارتخانه راه‌اندازی خواهد کرد، اما فعلاً استخدام نزدیکانش در صدر اخبار وزارت جهاد کشاورزی است. محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز در مجلس وعده داده بود در اولین اقدامش به رفع مشکلات تعطیلی سینماها، سالن‌های نمایش، کنسرت‌ها، کتاب‌فروشی و مشاغل فرهنگی خواهد پرداخت که همچنان بسیاری از این مشکلات بابرجاست.

حجت‌الله عبدالملکی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز از وزرایی است که وعده داده بود بستر مناسب برای تحقق ایجاد یک میلیون شغل در سال را فراهم می‌کند؛ اما حالا نماینده آبادان، گفت همه دولت‌مردان «باید» صادق‌الوعده باشند و وعده‌های داده‌شده را با صداقت برای مردم تبیین و تشریح کنند تا با عمل‌کردن به وعده‌ها اعتماد مردم آسیب‌دیده بازسازی شود. او در نخستین جلسه دولت سیزدهم نیز گفته بود شرایط امروز کشور شایسته ملت بزرگ ایران نیست و حتما باید تغییر کند. یکی دیگر از انتظارات رئیسی، بازگشایی مدارس بود. او گفته بود آموزش مجازی باید در نهایت به مدت ۱۵ روز تا یک ماه باشد و بعد از یک‌ماه به آموزش حضوری با ترکیبی از آموزش حضوری و مجازی تبدیل شود؛ اتفاقی که هنوز به‌طور کامل رخ نداده و همچنان دانشگاه‌ها به صورت مجازی برگزار می‌شود.

رئیس‌جمهور همچنین در این‌صد روز اعلام کرده باید سطح سنی مدیران پایین بیاید که با توجه به ادامه تغییرات نامبندگان توجهی ندارند و برخی از آنها که در اینجا ۲۵۰ تا ۲۷۰ رأی گرفتند، اگر امروز برای آنها رأی گرفته شود، ۹۰ رأی هم نمی‌آورند.

رئیس‌جمهور همچنین در این‌صد روز اعلام کرده باید سطح سنی مدیران پایین بیاید که با توجه به ادامه تغییرات نامبندگان دولتی نمی‌توان باعث شد تا منابع نزدیک به دولت حسن روحانی اعلام کنند اولین تلاش‌ها برای خرید واکسن در دولت قبل از آغاز تحویل دولت به ابراهیم رئیسی نرخ دلار آمریکا حدود ۲۵هزارو ۲۰۰ تومان بود اما در روز پنجشنبه گذشته در حدود ۲۸هزارو ۴۰۰ تومان خرید و فروش شده است.

یکی از مهم‌ترین مسائل دولت رئیسی و وزارت اقتصاد، حمل‌مضلات و حواشی بورس

روزنه

هدف از دین‌فروش دانستن نیروهای اصلاح‌طلب چیست؟

پشت پرده موج تازه تخریب اصلاح‌طلبان

● **مهرشاد ایمانی**: اخیراً روزنامه کیهان در مطلبی به‌تندی به اصلاح‌طلبان تاخته و آنها را به «دین‌فروشی» متهم کرده است. نویسنده این روزنامه مدعی شده است برخی مدعیان اصلاح‌طلبی دین‌فروشی می‌کنند، حقایق را به مدیخ می‌برند و در رسانه‌هایشان نعل وارونه می‌زنند، در جامعه ناامیدی و یاس تولید می‌کنند، با بی‌انصافی به داوری می‌نشینند و به لیخند رضایت دشمن قناتت می‌ورزند تا در نهایت به آآف و الوفی برسود برسند.

اتهام دین‌فروشی که اتهامی بسیار بزرگ محسوب می‌شود، در حالی به اصلاح‌طلبان نسبت داده می‌شود که مشخص نیست نیروهای این جبهه سیاسی چه اقدامی در جهت تخریب دین انجام داده‌اند که کیهان، اصلاح‌طلبان را «دین‌فروش» می‌داند و آیا مصداق دین‌فروشی به‌عزم نویسنده این مطلب تفاوت نگاه در علیه اصلاح‌طلبان مطرح می‌شود و کوبی برخی نیروهای تندرو سیاسی دربرافته‌اند که یکی از راه‌های تخریب رقیب سیاسی می‌تواند خدشه واردکردن در میزان دینداری افراد باشد که چنین شیوایی نهن‌ها با معیارهای اسلامی مغایر است، بلکه از منظر عقلی نیز دچار مشکل است؛ زیرا قاعدا تفاوت نگاه سیاسی کسانی که خود را مسلمان می‌دانند و به فعالیت سیاسی در نظام اسلامی باور دارند، نمی‌تواند مصداق دین‌فروشی آنها باشد؛ مگر آنکه نیروهایی خاص، دین را صرفاً محدود به خوانش خود کرده باشند؛ از سوی دیگر، گفته می‌شود اصلاح‌طلبان نعل وارونه می‌زنند و با بی‌انصافی قضاوت می‌کنند تا از این رهگذر جامعه را ناامید کنند؛ این ادعا در حالی مطرح می‌شود که ازفصا اصلاح‌طلبان در تمام ایامی که سیدابراهیم رئیسی روی کار آمده است، کوشیده‌اند تا کمترین نقد را علیه دولت مطرح کنند و حتی شخصیت‌های سرشناس اصلاح‌طلب درباره نوع مواجهه اصلاح‌طلبان با دولت بارها گفته‌اند در حال حاضر برای عدم تضعیف دولت باید از هرگونه نقد پرهیز کرد تا دولت در تکتای انتقادهای رقبای سیاسی‌اش قرار نگیرد. از طرفی حتی با خوانشی تحلیلی‌تر، برخی گفته‌اند اگر نقدی هم در کار باشد، اصلاح‌طلبان خواهند کوشید که نسبت‌شان با دولت رئیسی تعامل انتقادی باشد. بنابراین تا اینجا کاراکتر انتقادی اصلاح‌طلبان به‌هیچ‌وجه مست‌تخریب‌دولت را بیش نگرفته‌اند؛ کاری که فرضاً جست‌وخیخته در اصولگرایان دیده می‌شود؛ به‌نحوی‌که برخی نیروهای اصولگرا در گفت‌وگوهای رسانه‌ای خود در میزان «انقلابی‌بودن» رئیسی خدشه وارد کرده‌اند یا انتقادهای تندی از سوی برخی اصولگرایان درباره انتصاب‌طلبان نیروهای اصلاح‌طلبی به‌اصدئ‌نژاد و جبهه پایداری به رئیسی ابراز شده است. حتی برخلاف پیش‌بینی‌ها، یک‌دستی کامل و عمیقی میان مجلس و دولت دیده نمی‌شود یا انتقادهایی که اصولگرایان به تیم اقتصادی رئیسی می‌کنند برکسی پوشیده نیست.

در واقع انتقاده‌ها به دولت در سه‌ماه اخیر از سوی اصولگرایان بوده است، نه اصلاح‌طلبان و اینکه چرا برخی نیروهای خاص می‌کوشند اصلاح‌طلبان را دشمنان رئیسی نشان دهند، شاید برخاسته از تمایل ایشان برای نشان‌دادن تقابل جبهه اصلاحات با دولت باشد؛ موضوعی که اتفاقا در نگاه رئیسی نیز محلی از اعراب ندارد. شاهدمثال آن، نگاه مثبت رئیسی به اصلاح‌طلبان در نگاه‌های مختلف است؛ چه زمانی که او گفت متعلق به بی‌حاشی‌یک از جناح‌های سیاسی نیست و می‌خواهد رئیس‌جمهور همه مردم ایران باشد حتی آنهایی که در انتخابات شرکت نکرده‌اند و چه زمانی که بعد از پیروزی‌اش در انتخابات از دفترش با چهره‌های متعدد اصلاح‌طلبی برای اخذ نقد و نظر در مسیر چهارساله دولت تمام‌ش گرفته شد و چه دیدار اخیر رئیسی با مدیران رسانه‌های اصلاح‌طلب، همه اینها در حالی است که رئیسی با نیروهای اصولگرا جلسه هم‌اندیشی خاصی برگزار نکرده است که شاید با قراردادن همه اینها بتوان دریافت که ازفصا رئیسی با نیروهای اصلاح‌طلب مشکل خاصی ندارد و آنها را مانع تحقق اهداف دولت نمی‌بیند.

کیهان همچنین در یادداشتی دیگر بیان کرده است که منتقدان رئیسی باید مانند کیهان باشند که ضمن نقد متضانه عملکرد روحانی، خوبی‌های دولتش را نیز برجسته می‌کرد؛ به نظر می‌رسد مخاطب این سخن، اصلاح‌طلبان باشند؛ زیرا ذکر مثال روحانی ناظر بر اصلاح‌طلبان است؛ حال آنکه اولاً ادامه مطرح که گفته شد، دولت‌طلبان در مدت اخیر اصلاً نقدی به رئیسی نکرده‌اند؛ چه مثبت و چه منفی و ثانیاً از یاد نمی‌رود که طیف‌هایی از اصولگرایان در دوران ریاست‌جمهوری روحانی تا سر حد فحاشی به رئیس‌جمهور هم پیش می‌رفتند.

در پایان ذکر این نکته لازم به نظر می‌رسد که مشخص نیست اصلاح‌طلبان دور از قدرت رسمی